

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden kedden egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frttal fizethetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadtatik.

Pénz- és értéktüdemények az

ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ,
a lap szellemi részét illető közlemények az
ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ
czimzendők.

A hirdetési díjszabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Paget János**; **Berde Aron**, **Szabó Sámuel**, **Szentgyörgyi József**, **Vörös Sándor**,
felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos**.

Tartalom: Havi emlékeztető. Február. — Az erdélyi országos gazdasági egylet hivatása és működése. **Szabó József**. — Észrevétel az „Egy pár szó a téli patkoláshoz“ című cikkhez. **Saty**. — A drága nyul. — Kertészeti és méhészeti szakosztályunk 1879-ik évi működése. **Szentgyörgyi Lajos**. — Értesítés a gazdatiszti segélyegylet ügyében. — Egyveleg: Közgazdasági értekezlet a köztelken. A phylloxera szőlők kezelése. Fagyos takarmány használata. Az igás állatok lábainak megóvása. A fejésről. Idő jóslók. Figyelemreméltó kerttelep. — Üzleti heti szemle. — Piaczi árak. — Hirdetések. —

Havi emlékeztető. Február.

Ház és udvar. Magtári gabonakészletünket rendes időben megforgatjuk; a tavaszi vetéshez szükséges vetőmagot előkészítjük.

Az épületek falai mellé szivárgott havat és esővizet kapával, ásóval gondosan elvezetjük.

Ekét, fogast, hengert kijavított állapotban készen tartunk.

A gazdasági udvar sepredékét, a szérüs kertekből a kazal- és boglya-feneket és tetőket a trágyadombra szállítjuk, mert e hónapban tul, az eke munka idején, bajosan érkeznének belső teendők végzésére.

Csőves tengerit (törökbuza) morzsoltatunk; csutkája kitűnő tüzelő anyagot ad.

Szántóföld. Ez időben csak kivételesen lehet szántani; a trágyahordás folytatása tartozik fűteendőink közé. Hó-olvadáskor földjeinkre gyűlt vizet úgy vezetjük le, hogy vízmosságok, szakadások ne támadjanak, továbbá igyekezzünk a vizet oly helyre vezetni, hol megállapodásával csekélyebb kárt okoz.

Réten és kaszálón még minden munka szünetel, kivéve a trágyázási miveleteket.

Langy időjárás alkalmával a vakond-turások és hangyaszombékok egyengetése, mindenféle gízgáz, tövis és eszterje kiirtása, nemkülönben a kövek és más akadályok eltávolítása haszonnal végezhető.

Állattenyésztés. A múlt hónapban említett istálló teendők nem változnak

Az igás-állatok a nehéz tavaszi munka közeledtével jobb takarmányozásban részesülnek, vagy ha lehetséges néhány heti pihenést élveznek.

A leellett kanczák kevés árpa vagy tengeri (törökbuza) darát kapnak, napos időben csikójukkal együtt kivezetendők.

A lefiadott koczák kettős élelmezési adagban részesülnek, de úgy, hogy az élelmezés megszaporitása fiadás előtt két héttel kezdessék. A ketreczekben lévő kis malacok alomja hetenként legalább egyszer megújítandó; tisztátalan, nedves fekhelyen az apróság megkoszosodik és elpusztul. Ha a szoptató koczák élelmezésére nem rendelkezünk elegendő törökbuzával, a szoptatás 5—6-ik hetében a törökbuza mellé, vagy annak fele részbeni pótlására kevés repát is adhatunk, de csak úgy, ha nem rothadt.

Az anyajuhok jó illatos szénán tartatnak, hogy ne csak erőteljes egészséges bárányt hozzanak világra, hanem megtölyelve bő tejelválasztásra képesíttessenek.

Fejős és ellős bivalok erőteljes élelmezésben részesülnek, a leellett bivalokat meleg istállóban helyezjük el, nehogy a gyenge és kényes bivalborjut a hideg megsanyargassa.

Göbolyók a hizás végszakán darát és jó szénát kapnak.

Majorságnak zabot, kendermagot hintünk, hogy a tojást korán kezdje.

Szőlő. A szőlőben az előbbi hónapban elmondott teendőket folytatjuk. Most az ideje szőlőnek való hegyoldalokat választani; a honnan legkorábban takarodik el a hó, ott a szőlő meg fog érni; rozsz fekvésű és hideg szeleknek kitett helyre ne pazaroljuk pénzünket és szorgalmunkat, mert ritkán látjuk örömét. Az ujonnan állítandó szőlők számára is most rendeljük meg — ha magunknak nincs — az ültetni valót. A ki jót is, sokat is akar: ültessen a mi viszonyaink mellett — de mindig csak jó helyekre! — somszőlőt leánykával, wälsch rieslinget, rajnai rieslinget; pirosnak: burgundit, oportot, carbenetet stb., — mindeniket külön-külön; az elejét bizzuk a pinczemeszterre. A szőlő hajtásához szükséges fűzveszőt megszedetjük és pinczében tartogatjuk, karókat hegyeztetünk, ásókat, kapákat, karózávasat és a többi szerszámot számba veszük és ha hibásak megjavíttatjuk, hogy annak idejében használhassuk.

Pincze. Pinczénkben az új borok leházását be kell fejezni; a megürült hordókat szigorú ellenőrzéssel tisztára kimosatni és ha megsikkadtak bekenezni, mert valamint csak egészséges testben lakhatik ép lélek, úgy szennyes és dohos hordóból sem fog soha nektár csepegni. Gyakran töltögetni és pinczédet tetőtől talpig tisztán tartani el ne mulaszdi!

Gyümölcsös. Ha ősszel a gyümölcsfák töve körül a földet nem ásattuk volna fel, ezt most, mikor az idő engedi, megtenni el ne mulasszuk; januárhóban be nem végzett gödrök ásását és a hernyófészkek szedését folytatjuk és bevégezzük. Olyan vén fák ágait, melyeknek koronája igen sűrű, mennyiben ősszel nem végeztük volna megtriknijuk. Az elszáradt és beteges galyak eltávolítandók vagy kivágandók. Metszéskor a fákon támadt sebeket késsel simára kell faragni; a fiatal fák sebeit viasszal, a vénebb fákét pedig kátránnyal kell bekenni.

Faiskola. Szép napfényes időben a fiatal oltványok metszését megkezdjük. A törzsön ejtett sebek bekenésére legjobb a következő hideg folyó viasz: $\frac{1}{2}$ kiló közönséges erdei fenyőszurkot felolvasztunk, ehhez egy evőkanálnyi tisztított lenolajat adunk, mihez 9 dekagramm felmelegített spiritust (spiritus rectificatissimus) töltünk, az egészet jól összekeverjük és szélesszájú üveg, vagy bádogszelenczékbe légmentesen elzárjuk. Oltógalyakat most már okvetlenül szedetnünk kell, de csak olyan fákra szedessünk, a melyek már termést hoztak, hogy a fajok valódisága kétségtelen legyen. Az alma és körténél a téli oltást végeztetjük és az oltott törzsök gyökereit felhigitott agyagföldbe mártogatjuk, az így elkészített törzsöket pedig kiültetésig a hidegtől védett pinczékbe, vagy vermekbe helyezzük. Egres, ribiszke, birsalmadugványokat szedünk és kiültetésig árnyékos helyre földdel betakarva eltesszük.

Konyhakert. Ha az idő engedi, a spárgaültetvények földjét felásatjuk. Az argenteuili mód szerint tenyésztett spárgaültetvények földje feltöltendő. Az elgyengült spárgaültetvényeket, a kihajtást megelőzőleg, jó vastagon friss lótrágyával fedjük be, hogy korán kezdjenek hajtani. Murok, petrezselyem, spenót, paszternákvetés szabadban megkezdetik. Gyengemelegű melegágyakba csemler, hagyma vethető. Ugorka, dinnye, karfiol, karaláb, korai káposzta melegágyba ültetendő; saláta, retek, paszuly, törpe borsó melegágyakban elvetendő. A január hóban készített melegágyak körül rakott trágya újjal pótolandó, hogy a hőmérsék folytonosan $15-20^{\circ}$ R. legyen; szellőztetésre is, enyhe időben, gondunk legyen. Jegytáblák (cinkusok), szalmagyékények és kosarak készíttetnek.

Diszkert. Cserjéket, fákat metszelünk és a hiányzókat utánpótolatjuk. Az eleven sövények visszametszettek. Elfedett Jiszcserjék, rózsák, virághagymás, évelő virágok, hidegebb időjárás alkalmával jobban elfedendők, szép napfényes lanya időben ellenben friss levegőt adunk nekik. Új kertek és újjá alakítandó régi kertek terve megkészítetik és a földmunkálat megkezdetik. Diszcserjék u. m. fűzfajok, nyárfajok, vadszőlő, Lonicera, Vorsythia, Syringa, Tamarix, Sambucus stb. dugványok szedetnek; diszfák, cserjék és rózsák oltása üvegház vagy melegágyakban végzendő és befejezendő. Fuchsia, vanília, Lantana, Petunia, Új hollandi növények, szőnyegnek (Teppich) való növények dugványok általi szaporítását folytatni kell, a januárban készített dugványok, ha meggyökereztek, cserepekbe ültetendők. Verbenákat szaporítás végett melegágyakba kell kiültetni. Diszcserjék, Cameliák, Azaleák, Rhododendronok, ha korán akarjuk virágoztatni, melegházakba teendők és ott a szükséghez képest, kis kézi fecskendőkkel szorgalmasan öntözzük őket.

Méhészet. Fő teendők a méhesben: csend és védelem. Méheink nyaraló helyét is iparkodjunk rendbe hozni.

A méhek szabadon bocsátásáról még szó sem lehet, azért ha valamely méhcsaládnál hasmenést észlelnénk, igyekezzünk azt még setétebbre, siri csendbe helyezni. Ki úgy méhészkedik, hogy méheit egy és más betegség miatt valamely derültebb napon kibocsátani, vagy pedig éhség miatt étetni kénytelen, az válasza meg óvatosan az időt, táplálásra pedig csak a legtisztább mézet használja.

Erdészet. Fő használat ugyanazon teendőkre terjed, melyeket a múlt hónapban említettünk; főleg arra legyünk figyelemmel, hogy

a szárazon szállítandó fát, e hóban teljesen eltakarítsuk. A melékhasználat a szurokgyűjtés és mézészetés megkezdésére terjed. Az erdővédelem a fatolvajok elleni védelemre és az erdővédek szigorú felügyeletére szorítkozik. Erdőmivelés. Luczfenyőmag szedendő és a hóra szórando vetések elvégzendők. E hónap vége felé dugványokat kell vágni és pinczékben elhelyezni. A vadászati szünetel, legfeljebb a ragadozók üldözésére terjedhet. —

Az erdélyi országos gazdasági egyesület hivatása és működése.

I.

Egy idő óta több alkalommal lettem megszólítva és mintegy megtámadva a kevés gyakorlati eredmény vádjával egyesületünk iránya s practicus működése miatt.

Még pedig megtámadva olyanok részéről, kik ha talán szintén tagjai is az egyesületnek, annak szerény tevékenységi köréhez soha nem járulnak, még csak gyűlésein is részt nem vesznek; vagy ha igen, akkor egy netalán szép és kívánatos, de az adott helyzet mellett vagy éppen nem, vagy alig kivihető indítványoknak nem kellő mérvben támogatása, vagy nem oly iránybani elfogadása miatt, mint sértett felek visszavonulnak.

Egy ilyen felszólaló barátomnak tett ígéretem folytán, a történt megszólítás alkalmával (ottani más irányu elfoglaltatásom miatt) elég részletesen nem felelhetvén, azt ezen lap hasábjain kísértem meg.

Felszólalásom czime és igénytelen felfogásom szerint, igyekezni fogok az erdélyi országos gazdasági egyesület hivatását leírni, valamint azt is, mennyiben felelt meg 26 éves létezése alatt ezen hivatásának?

Ha az egyesület működése ellen a közvetlenül hozzám fordult felszólaló tisztelt barátomon kívül a társas körökben is hangok emelkednek; a felelősség vádja azokat és talán még nagyobb mérvben terheli, mint az egyesület vezetése körül csekély tehetségeik szerint közreműködő tagokat; részint azért, mert nincsenek beavatva és nem bírnak tudomással az egyesület működéséről, részint mert közönyből eredt távollétük miatt nem igyekeznek jobb, gyakorlatibb eredmények előidézésére hatni.

Mint minden egyesületnek, úgy az erdélyi országos gazdasági egyesületnek is legelső célja: az elszórt erők és tehetségek egybe gyűjtése, központosítása után a mezőgazdaságot, mint minden anyagi és szellemi jóllét alapját, a haladás, virágzás és jövedelmezhetőség azon (a mai súlyos állami terhek könnyebb hordozhatása tekintetéből annyival inkább kívánatos) polczra emelni, a melyen állania kell egy, a művelt nemzetek soraiban helyet foglalni akaró nemzetnek; melyre törekednie elodázhatlan lélfen tartása tekintetéből kötelessége minden hazafiúnak; mert a jelen közlekedési eszközök által előidézett viszonyok folytán, az eddigi téllenségben tovább meg nem maradhat.

Ezen cél elérésére azért alakul egyesület, mert azon anyagi és szellemi munka előállítására, melyre részint maga az előhaladás, részint az akadályok elhárítása miatt, egyesek ereje, szellemi s anyagi tehetségei nem elegendő, csupán a társulás, az egyesületi erők csoportosulása és tevékenysége által érhető el,

de hogy ezen összpontosításnak kellő eredménye lehessen, arra mentől több tag szövetkezése és teljes odaadása szükséges!

A gazdasági egyletek a mezői gazdaságban oly nagy jelentőségű intézetek, hogy azoknak hasznát, czélszerűségét, nélkülözhetlenségét, mivel közönség előtt bizonyítani is felesleges.

Egyesületünk feladata a gazdaság minden ágának emelésére hatni, a gazdasági ipart fejleszteni, az urban álló akadályokat elhárítani, a visszaéléseket, melyek a termelő igyekezetét bénítják, megszüntetni, a gazdaközönség anyagi érdekeinek javítása érdekében javaslatokat készíteni, felterjeszteni, szorgalmazni; a közgazdászati bajokat, sérelmeket felfejteni, a m. kormánytól anyagi támogatást kérelmezni, gazd. tanintézetek felállítását közreműködésével előmozdítani; a létezőknél a több évi tapasztalat és országgrészünk követelményei szerint meg nem felelő intézkedések változtatására törekedni, bekövetkező fenyegető csapásokra előre figyelmeztetni, azok elhárítására szolgáló módokat ajánlani stb.

Ezekből folyólag első rendeltetését és közhasznu hivatását az egyletnek a magas kormányhoz való viszonya képezi, ha ezen hivatását helyesen felfogta, úgy már nagyon sok érdemet szerzett; pedig még korántsem az által, ha az érkezett leiratokra felel és véleményez, hanem ha a m. kormány által tett intézkedések végrehajtását ellenőrzi és azok helytelen vagy téves foganatosítását észlelve, a m. kormányt ezekre figyelmezteti s a hiányokat becsületes, tisztességes őszinteséggel feltárja.

Mindezen feladatoknak nagyobb részét csupán mint közvetítő végezheti, úgy mint a gazdasági érdekek képviselője, közbenjárója a m. kormány és az összes hazai birtokosság között.

Mennyiben felelt meg az erdélyi országos gazdasági egylet ezen szép és magasztos hivatásának, azt rövid kivonatban elősorolni, 26 éves fentállása ebbeli működését, ennek eredményeit körvonalozni megkísértem. És miután a megalakulástól kezdve nem lehettem mindig szemlélő s közreműködő napszámosa az egyletnek, kénytelen voltam az e czélra rendelkezésemre álló füzetek, évkönyvek, vándorgyűlési jegyzőkönyvek és az „Erdélyi Gazda“ hasábjain foglalt tényeket egybeszedni és ha ezen munkánál egy s más tárgy figyelmemet elkerülte, azt nem szándékosan, mint engem talán kevésbé érdeklőt mellőztem, hanem egyedül elfoglaltatásom miatt maradt ki.

Ha a jelen felszólalásommal netalán előidézett érdekelt-ség eszmeoserére ad alkalmat, ha akkor valaki utánpótolja és (mint én is jelen közlésemmel) egy homokszemet hord országos gazd. egyletünk működésének emléképületéhez, azt mint a közügy érdekében tett szolgálatot mindenki szívesen veendi.

Szász-Fenes.

Szabó József.

(Folytatása köv.)

Észrevétel az „Egy pár szó a téli patkoláshoz“ czimű cikkhez.

Az „Erdélyi Gazda“ idei 4-ik számában Tatár Lőrincz ur szíves volt „A lovak téli vasalásáról“ czimű közleményemre reflectálni s azt egy pár „lényeges tóldalékkal“ kiegészíteni, mi-

nélfogva nem tehetem, hogy néhány rövid észrevételt ne tegyek.

Ugyanis T. ur cikkének második kikezdésében ezt írja:

„A már vázolt patkóban, belől a saroknak sohasem szabad hegyesnek — hegyzettnek lenni, hanem ugy nevezett laposnak, csakis kívül lehet hegyes — hegyzett — mert a belső hegyes sarok igen sok bajt okozhat, pártá-patatiprást és másnemű tetemesebb sérülést, főleg azon lovaknál, melyek különben is sarut, kapcát (börtasak) hordanak.“

Az „ugynevezett lapos sarok“ alatt nem tudjuk mit ért T. ur, annyival is inkább, mivel ugy nem nevezetik a patkósaroknak semmiféle alakja. Mi csak tompa, ék és loboralaku sarkot ismerünk. Ez elnevezések eléggé kifejezők s azért azok leírásával nem is untatjuk a t olvasót.

Azonban akár a tompa, akár az ékalaku sarkot nevezi T. ur laposnak, „lényeges tóldalékát“ mi nem írjuk alá.

És itt megvalljuk, hogy említett közleményükből sok lényeges kimaradt. Némileg azonban kiment azon körülmény, hogy nem „A helyes patkolásról“ hanem csak „A téli vasalásról“ irtunk.

Igy a többek között, nem irtuk meg, hogy mily ésszerűlen eljárás az, hogy némelyek a patkó egyik sarkát loboralakura, másikát tompára készítettik, részint fősvényeségből, részint azon balvélekedésből, mintha az által, hogy a belső sarkok tompák, a pártatiprás elkerültenék.

Azt hittük azonban, hogy ez önként értetik, mivel többször beszélünk a láb szabályos állásáról, a mi pedig tökéletesen meg van zavarva akkor, ha egyik sarok tompa, mely a földbe nem hatol, — a másik pedig loboralaku, mely benyomul a földbe, jégbe.

A mi azon nézetét illeti T. urnak, hogy a belső sarkok tompán hagyandók a pártatiprások elkerülése végett, ez helyesnek is látszik, de csak annyiban, a mennyiben két éles sarok több esetben sérthet, mint egy. Én azonban azt tapasztaltam, hogy a pártatiprást több esetben okozta a külső sarok, meg a másik ló, mint a belső sarok.

Kocsilovaknál ugyanis, melyeknek tartója rövidre van húzva a hajtás könnyítése végett, láthatjuk, hogy fordulás közben lábukat (pl. balra forduláskor a jobbat) a másikon rendszeren kívül teszik s ekkor vagy társukét, vagy saját lábukat tapossák le a patkó külső sarkával (Természetesen nem minden forduláskor).

Nézetem szerint tehát a belső tompa sarok a pártatiprást nem fogja megakadályozni, mint T. ur hiszi s véli; előnye nem áll arányban fentebb említett hátrányával.

Ha azonban T. ur az ugynevezett lapos sarok alatt, az ékalaku sarkot értette, ez esetben szintén hibásan mondja azt, hogy az ékalaku sarok azért alkalmazandó, hogy a pártatiprás elkerültesse. Akár lobor, akár ékalakura éles sarkú a sarok, be fog az hatolni a pártába, ha az állat esetleg rá nehezedik és a különbség tekintetben csak látszólagos.

Végül engedje meg T. ur, hogy becses cikkére még egy megjegyzést tegyek.

Az állatgyógyászatban a kapcza (recte: kaptatetem) alatt sem sarut, sem bőrtasakot (?) nem értünk, mint hogy a kaptatetem nem egyéb, mint a szár, vagy a csüdcsontnak kóros kinövése, megvastagodása, vagy mint az állatorvosok nevezik: egy csontujképlet.

A mi a pata pörkölését illeti, ez egy mindenfelé elterjedt rossz szokása a kovácsoknak, mely a régi megszokásból és a tudatlanságból származik.

Rendesen azonban nem annyira a jobb ráillesztés kedvéért teszik, hanem inkább azért, hogy a tüzes vas a szarut meglágyítván, a kifaragás könnyebb legyen. A megégett szaru sejtjei összezugsorodván, a kellő nedvességet a pata nem veheti fel, kiszárad és ezért törekeny lesz és könnyen megreped.

S+y.

A drága nyul

czim alatt „A nép kertésze“ lapban a következőket írja Lukácsy Sándor:

„Mellözve egyebeket, a törvény védelme alatt milliókra szaporíttatnak a nyulak, hogy aztán egy szép téli napon hajtókkal körülfogva a határ, gyönyörteljes látványt nyújtson a borzalmas mulatság, miként a fegyverek csöve előtt ezrenként rákásra hull a magát védeni nem képes nyomorult félénk vad.

A sport hatalma alkotta tehát a vadászati törvényeket, nem a nyul védelmére, hanem azért, hogy közigazdszatunk roppant kárára az államot fentartó földmívelési ipar fejlődésének feláldozásával szaporítsuk a nyulakat, hogy aztán azok ezrei halomra lövésével magasabb sport-örömökben részesüljön a tizenkilenczedik század szellemi embere; a sport alkotta a vadászati törvényt — nem a nép olcsó élelmezésének követelése, mert a nyul drágább pecsenye a rómaiak pávenyelvénel, pacsirta-velónél.

Ha tekintjük hazai viszonyainkat, nyiltan áll ma már a művelt külföld példája számbavételével azon igazság, hogy a gyümölcsiparból évente sok millió bevételünk lehetne kétségbeejtő állami és magán vagyonunk rendezésére, de a nyul tönkre teszi faiskoláinkat, körülragja már termő gyümölcsfainkat; keleti származásunkból kifolyó szívósabb akarat kellene ahhoz, hogy kedvünket ne veszítsük a gyümölcstenyésztéstől, midőn népünket még ez iparra mellékeszközökkel is serkenteni ma még feladat.

Ha tekintjük a faanyag napról-napra érezhetőbb hiányát, égaljunk megzavart időjárását, az egészségi állapotok naponkint csaknem felmerült újabb rémséges csapásait, melyek gyökeres orvoslása első sorban csakis az okszerű befásításban található megoldását, segélyét; — roppant drágává teszi azon nyulat, mely a közigazdszati, egészség- és iparügyi tekintetkből életkérdéssé vált befásításnak útját állja és minden kifejtett igyekezetet megsemmisít, — drágábbá teszi mindenestre a nyulpecsenyét a rómaiak lucullusi étkeinel.

Tudja azt mindenki, ki földmívelő hazánkban a földmíveléssel foglalkozik; panaszkodik, orvoslást kér a közigazdszattól — az ország kormányától, de hasztalan, mert magasabb

tekintet alá jő a sport, mely a törvényt alkotta oly hiányosan, hogy a hiányok közt senki ki ne ismerje magát.

Lapunk múlt évi folyamának 15-ik számában belebocsátkoztam a vadászati törvény szellőztetésébe és jogi felfogásom szerint kijelentettem, miként a vadászati törvények midőn a sport örömeit a nyul szaporodási idejébeni elejtése tilalmazásával biztosította, de a gazdasági ipar védelmére kimondotta azt is, hogy a mely kártékony vadak bár mikor el nem ejthetők, azok által okozott károk a vadászati jog tulajdonosa által megtérítendők és erre nézve a kir. járásbíróságokat jelöli ki illetékeseknek; kimondottam azon meggyőződésemet, hogy a nyulak károsítása ellen orvoslás nem a kormánynál, nem a közigazdszát — hanem a törvényes bíróság útján keresendő és hogy az eljárást megkönnyísem, mintáját is adtam lapom nevezett számában a szükséges periratoknak.

Tisztelet a törvényhozás szellemének, mely mig egyrészt a vadászatot az érdekeltek részére lehetővé tette, másrészt tekiattal földmívelő országunk kulturviszonyaira, elrendelte: hogy a mely vadak bár mikor el nem ejthetők, azok által okozott károk a vadászati jog tulajdonosa, illetőleg haszonbérője által megtérítendők; ebből kifolyólag következni kell, mint a nyugoti kulturtartományokban már megtörtént, hogy a nyul kártételei megtérítésétől szabadulandó vadászat tulajdonosai lemondva vadászati jogukról a nyulat irtani engedik és a vad nyul helyett zárt helyen tenyésztő tengeri nyulak különböző fajait tenyésztik élvezetül. A törvényhozás csak nem akarta hazánkat barbár országgá lealacsonyítani, hogy Magyarország legyen a vadak tenyészdéje a kulturnépek számára?

Én ugy hiszem, sőt meg vagyok győződve, hogy ha mindazok, kik a jelen téli nagy hóval szenvedett nyul általi kártételek megtérítését az illetékes bíróság előtt a törvény értelmében per útján szorgalmazandják és ezen perben nyert bármily ítéletet a legfelsőbb bíróságig, a királyi curiára felebbezik, lesz ok reá — több mint a közigazdszati uton szokásos feljajdulásoknak, hogy a magas Curia vagy döntvény útján kiegészítendi a vadászati törvény hiányát, vagy pedig novellát javasol a vadászati zavaros értelmű törvény pótlására.

Si miután nem szokásom másoknak tanácsot adni, melyet magam nem követek, ezzel kijelentem, hogy saját faiskolánkban a nyulak által okozott s az ügyetlen becsüsök által 9 frt 72 kr-ra becsült (mindegy ha csak 2 kr is, mert ez elvi kérdés) kárunk megtérítéseért a törvényes lépéseket megindítottam, és ez ügyet, bármiként intéztessék is el ez alsóbb bíróságok által, egész a magas Curiaig vezetni fogom, hogy döntvényvel vagy novellával legyen pótolva a vadászati hiányos és zavart értelmű törvény, a hazánk életkérdésévé vált fatenyésztési ipar megvédésére.

Az ugy további fejlődéséről és a végeredményről annak idejében értesítendem ezen lapok útján az érdekelteket, de felhívom egyidejűleg a kárt szenvedetteket vélem hasonló eljárásra. —

Kertészeti és méhészeti szakosztályunk 1879-ik évi működése.

III.

A szakosztály múlt évi működéséről kötelességünknek ismerjük és szükségesnek tartjuk még befejezésül — röviden — a következőkben emlékezni meg. A szakosztály rendes heti üléseit kivétel nélkül megtartotta s a szokott gyümölcsizléseken kívül jó mennyiségű szakjába vágó üggyel foglalkozott.

Az ötvenkét ülésen összesen 432 féle alma, 297 körte, 87 szőlő, 32 meggy, 29 cseresznye, 19 féle őszibarack, 14 kajszin, 14 féle kitünő dinnye az egylet köztelkéről, 9 szilva, 8 ribizli, 6 dió, 4 egres, 4 féle földi eper, 2 málna, 7 féle finom aszalvány (gyümölcs sajt.) 1 mogyoró, 1 fái szeder, igen finom savanyú, két ízben lépes méz akác és hárs virágból gyűjtve Hutter ládikókból, összesen 969 féle került izlésre.

A gyümölcsök nagyobb részben az egyleti köztelekről, id. Bodor Pál, Brassai József, Szentgyörgyi Lajos, Szabó Sámuel, Ritter Gusztáv után a monostori gazd. tanintézetől, Özv. Csapó Sándorné és Veress Ferencztől; kisebb mennyiségben: báró Bánffy Ernőtől, Lövey Klárától, Gelteh János, Hutter Sámueltól, Fekete Pál szőlőszeti vándortanár, Szenkowich Márton, ifj. Bodor Pál, Gáspár János tanfelügyelő, Békéssy Károly s még néhány szakosztályi tag és érdeklődő uraktól izletettek. Hatféle — finomságra a göröcivel vetekedő gyümölcs sajt — Villási Páltól hoztatott megismerés céljából, melyre az jegyzetetett meg, hogy ha a pakolásra és a külesinra több gond fordítatik, szép jövőt biztosítand a maga részére.

A rendes szakosztályi üléseken kívül még igen élvezetes és tanulságos két ülés, illetőleg izlés tartott okt. 30-án és nov. 1-én Veress Ferencz urnál, hol a széles körben ismert pomologus és szivélyes házi gazda kitünő körtvéin kívül egy nagyszerű belgiumi küldemény taratott az ezen célból meghívottak elé. E gyűjtemény a híres Gregoire Nelis nagybecsű, közel 400 féle, részben régi fajú, részben pedig egészen új körte magoncjai voltak, melyek egyrésze Déésre s más része dr. Fylkeni ur után Beszterczére küldetett tanulmányi szempontból, mely szerint mi csak 206 félélt élvezhettünk, melyekről részletes birálataink, rendes szakosztályi jegyzőkönyvünkben, egyéb évi működésünk minden mozzanatával együtt bennfoglaltatnak.

Az új magoncokból 38 annyira kitűnt, hogy lerajzolásra méltattatott s mint ilyenek megszerzése ajánlatba tétegett.

Hogy az egész múlt 1879 év folytán — név szerint — miféle gyümölcsök találtattak kitünőknek s illetőleg tenyésztésre méltóknak, a helyett, hogy ismétlésekbe bocsátkoznánk, bátrak vagyunk tisztelt olvasóinkat azon 25 féle alma, 25 féle körte, 8 féle szilva, 5 féle kajszin, 5 féle őszibarack, 3 féle cseresznye, 5 féle meggy és amaréllákból álló névsorra utalni, melyet az országos kertészeti egyesület Déésen tartott I ső vándorgyűlése, szakosztályunk néhány tagja közreműködése mellett, néhány évi izlés és tapasztalat folytán állított meg s közöltetett az „Erdélyi gazda“ 1879. nov. 25-ki 47-ik számában,

valamint jelzett gyűlés jegyzőkönyvében. (Népkertésze 22—23 szám.)

A midőn múltévi szerény munkálkodásunk dióhéjba szoritott vázát ezzel együtt I—III pontban *) jelezük, bátrak vagyunk ismételten fölhipni tisztelt olvasóinkat, hogy minket munkánkban az újévben is — közvetve vagy közvetlenül, még nagyobb mérvben támogatni sziveskedjék!

Áldott hazarészünk különböző vidékein termő s az idő viszontagságait kiállni bíró, általános elterjesztésre méltóknak bizonyult ismert vagy nem ismert nevű gyümölcsöseikből — a titkári hivatalnak czimezve — küldeni méltóztassanak, hogy azokra szakosztályunk is kimondhassa véleményét, a kétes vagy épen valódi- név nélkülieket pedig, a birtokában levő segédszeközök után determinálja, hogy így végre — valahára — legalább Erdélyben megtudhassuk, mink van s a mink van, mit ér.

Szentgyörgyi Lajos.
szakosztályi jegyző.

Értesítés.

Miután a „gazdatisztek és erdészek országos segély-és nyugdíj-egyesületé“-nek alapszabály-tervezete már elkészült és jeles szakértők által meg is vizsgáltatott, bátorkodom tisztelt kartársaim szives tudomására hozni, miszerint az alanti vaspálya-társulatok, nevezetesen a magyar államvasutak, az osztrák állampálya, a tiszavidéki, déli, alföld-fiumei, arad-körösvölgyi, kassa-oderbergi, első erdélyi, északkeleti, első magyar gácsországi, magyar nyugoti és győr-soproni vaspályák az érdekelteket $\frac{1}{3}$ menetdíj engedményben részesítik. A gyűlés megtartására az országos gazdasági egyesület igazgatósága saját nagy termét volt szives átengedni.

Az előmunkálatok máris annyira haladtak, hogy az alakuló közgyűlés, mint annak idején Lónyay Béla gróf eleve kitűzte volt okvetlen február hó 10-én fog megtartatni.

Az érdekeltek tájékozására a következőket jegyezzük meg:

1. A leszállított vasuti igazolványok megszerzése végett sziveskedjenek az illetők legkésőbb januar 31-ig 2 kros levelezési lap használata mellett, (melyen jól olvasható írással, az illető neve, állása, lakhelye, megye és a kiindulási vasuti állomás feljegyzendő) alolirothoz fordulni.

2. A gyűlésben tárgyalás alá veendő indítványokat kérem hasonlóképp és pedig február 5-ig hozzám beküldeni.

3. Az alakuló közgyűlés február 10-én kedden reggeli 9 órakor veszi kezdetét a köztelken (üllői út),

4. Az ösmerkedési estély február 9-én hétfő este 8 órakor a „Hungária“ szállodában fog megtartatni. Külön helyiségről gondoskodva lesz és sziveskedjenek az érdekeltek ezen tekintetben a szálloda portásánál tudakozódni.

Azon reményben, hogy t. kartársaim mentől nagyobb számmal fognak ezen alakuló közgyűlésre megjelenni, kérem

*) Az I-sőt az „Erdélyi Gazda“ 1879. évi 43., a II-kat a 49. számában. Sz. L.

egszersmind sziveskedjenek az ügy érdekében újabb tagokat is mennél nagyobb számmal az egyletnek megnyerni és alulírott nál bejelenteni.

Budapest, Ferencziek bazárja.

A „magyar gazdatisztek és erdészek országos segély- és nyugdíj-egylete“ szervező bizottsága megbizásából;

Krocsák G. Emil,
jósággfelügyelő.

Egyveleg.

— Közgazdasági értekezet a „Köztelken.“

Az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület“ enquete-bizottsága Korizmic László és gróf Széchenyi Pál elnöke alatt a gabna- s növénymívelési és állattenyésztési kérdések megvitatására felkért szakértőket f. hó 19—23-ik napjain hallgatta meg. A gabnatermelés és növénymívelési kérdésekre előszóval nyilatkozott: Dáni József, jósággfelügyelő Kompoltáról, Rottler József gazd. tanintézeti tanár, mint a debreczeni gazd. egylet egyik küldöttje, Farkas Ábrahám földbirtokos Gömörből, Kodolányi Antal, Barabás János jósággfelügyelő Abaujából, Lónyay Gábor, ifj. Justh József földbirtokos Turócból, Wiczmány Ödön földbirtokos, mint a zempléni gazd. egylet egyik küldöttje, Karpeles Albert földbirtokos, Roboz István a somogy megyei gazd. egylet küldöttje, br. Simonyi Lajos, Jurenák Sándor földbirtokos, ugyis mint a jusz-kunszolnok megyei gazd. egylet küldöttje, Gálbory Sámuel földbirtokos, mint a biharmegyei gazd. egylet küldöttje, Kovásznay-Kovács Zsigmond földbirtokos, Leidenfroszt László földbirtokos, mint a bars megyei gazd. egylet egyik küldöttje, Nikl Mihály volt jósággkormányzó. Az állattenyésztési kérdésekre előszóval nyilatkozott: Cséry Lajos földbirtokos Budapestről, báró Podmaniczky Géza, Dáni József, Békessy László gazd. tanintézeti tanár, mint a debreczeni gazd. egylet egyik küldöttje, Jurenák Sándor, Farkas Ábrahám, Rottler József, báró Simonyi Lajos, Foglár Lajos, a bars megyei gazd. egylet egyik küldöttje, Wiczmány Ödön, Leidenfroszt László, Gálbory Sámuel, Schusztér János. Írásban válaszolt: az állattenyésztési kérdésekre Lónyay Gábor, Barabás János, a pozsony megyei gazd. egylet részéről az állattenyésztésről általában Foldes Gyula, a lótenyésztésről Bacskák Lehel, a juhtenyésztésről Czilchert Róbert; a növénymívelési és állattenyésztési kérdésekre: az erdélyi gazdasági egylet, a nyitravölgyi gazd. egylet, a tolnamegyei gazd. egylet, a kecskeméti vidéki gazd. egylet, a heves megyei gazd. egylet (az ülések bezárása után érkezett), Dávid Alajos jósággkormányzó Bécsből, Benkó Dániel, Timáry Béla földbirtokos Temesből, Kintzig János földbirtokos Aradból, gróf Csekonics Endre, Perlaky József urad tisztartó Lengyeltötüdtől, Frisenhof Gergely földbirtokos Nyitrából, Hunkár Sándor földbirtokos Győrből, Hensch Árpád gazd. tanintézeti tanár Kassáról, Kesselbauer Ant. jósággfelügyelő Futakról, a lipótmegyei gazd. egylet. Különbön az értekezleten részt vettek: Korizmic László, gróf Széchenyi Pál, bizottsági elnökök, gróf Dessewffy Aurél, Majláth György; gr. Károlyi Sándor, Birly Lajos, a nyitravölgyi gazd. egylet küldöttjei, gróf Festetics Andor

a vas megyei gazd. egylet küldöttje, Melczér Gyula Borsodból, Szerviczky Ödön a zempléni megyei gazd. egylet küldöttje, Véssey Mihály és Sándor Somogyból, Kostyán Ferencz, Tormay Béla, Bujánovics Sándor, Reusz Henrik, Fehér Miklós; Kvassay Jenő, Plathy Gyula a lipótmegyei gazd. egylet küldöttjei, Dapsy László, Mádai Izidor, Lederer Sándor, Szoutágh Albert, Hondlik János, gróf Keglevics István, Majthényi Rudolf, Lobmayer N. János, Jurenák Emil, Morócz István. Az értekezlet eredményéről a bizottság jelentése a szakértők nyilatkozataival együtt egész terjedelemben külön kötetben fog megjelenni. A szőlőmívelés, borkezelés és értékesítés ügyében felvetett kérdések január 29—31-éig kerültek tárgyalás alá. Részint élő szóval, részint írásban nyilatkoztak Korizmic László, Jankovich prépost, Dr. Szabó Gyula, Barcza Károly, Gróf Deym Nándor, Dr. Wolff Gyula, Nagy Zoltán, Gyürky Antal, Raksányi Károly, Greger Miksa, Palugyai, Szalay Imre, Jális Ferencz, Paget János (a maga, Gamauf Vilmos és az erdélyi gazdasági egylet nevében) Altstock Gyula, Kerkapoly Károly, Kerntler Ferencz stb. Az erdélyi gazd. egylet válasz-felterjesztésének közlését közelebbi számunkban fogjuk megkezdeni. —

— A phylloxera lepelt összes szőlőterületek kiirtására vonatkozó előkészületek e tél folytán annyira foganatosították a földmívelési minister által, hogy a tavasz beálltával a szénkénnel való irtások azonnal megkezdethessenek. Mint értesülünk teljes kiirtások fognak történni Keszthelyen, Nagy-Károlyban, Szatmár-Németiben és Kassán, mely helyeken egy holdnál kisebb területek vannak megtámadva. Peéren, hol az inficiált terület mintegy 26 hold, a kevésbitési irtási módokat fog alkalmaztatni mindkét esetben azonban foganatosítani fog a biztonság-övért, mely abból áll, hogy a kiirtott területek körül mintegy öv alakban megfelelő kiterjedésű egészséges szőlőterület is kiirtatik. — Az irtások minden egyes helyen szakértői felügyelet mellett fognak történni.

(M. f.)

— **Fagyos takarmány használata.** Föbnyire a gumós és gyökernövények vannak leginkább a megfagyásnak kitéve, ilyenek a répa, burgonya stb. A változások, melyeket a fagy a takarmány alkatrészeiben előidéz, még nem eléggé ismeretesek, annyi azonban tudva van, hogy kifagyáskor gyors rothadásba mennek át. Fagyos takarmány élvezete, nem mondható mindenkor károsnak, habár gyomor meghűlést és elvetélést okozhat, de még sem hat annyira károsan, mintha akkor etetjük, midőn már kiolvad és romlásnak indult, miért is jobb fagyos állapotban, meddő állatokkal mérsékelten és nem roggal éhhomra etetni. Nem tanácsos a fagyos takarmányt sokáig tartani, mert egészen megromlik, sietni kell takarmányozásával. Állítólag elősegitené a fagyos répa a tej elválasztást, talán a pityóka is. Fagyos és azután kiengedésben levő fű, emészthetlenséget idéz elő.

R. K.

— **Az igás állatok lábainak megóvása.** Nagy hóban láb gyuladás és körömfájás áll elő, különösen olvadáskor, ha hó és jég fagy a lábhoz. Óvszer — jó száraz alom, lovagnál pedig a csüd szőrit nem vágjuk igen rövidre és a lábakat — ha istállóba kerülnek, szárazra dörzsöljük. —

R. K.

— **Idő jóslók.** Erős szél fuvását várhatjuk, mely idő változást idéz elő, ha a szarvasmarha fejét magasan hordozza és ugrádozik, a juhok szökösnek és döföldnek, a sertések sirnak és szájukban szalmát hordoznak, a macskák fák vagy oszlopokra mászkálnak, kusznak; a ludak repülnek vagy pedig szárnyukkal csapkodnak, a varjak magosan repülnek és meg-meg fordulnak, a fecskék le repülnek egy irányban, mert a rovarok a szelet érezve — ellentétes irányban a széllel menekülnek; a szarkák össze gyűlnek és csevegnek. Ha pedig a szürke rigó hosszasan énekel, vagy tengeri madarak magasan repülnek, viharokat várhatunk.

R. K.

— **A fejésről.** Fejés előtt gyenge meleg vízzel a tölgy tisztára mosandó, mert eltekintve attól, hogy a tejbe piszok hull — s ez általizét és élvezetét megronthatja — a tej is könnyebben foly, tehát a fejés is könnyebb. A fejés könnyedén történjen és lehetőleg az utolsó cseppig ki kell fejni, mert a visszamaradt tej, ennek elválasztását csökkenti, másrészt pedig tölgy bajokat idézhet elő, az utoljára fejt tej pedig a legértékesebb, legtápdúsabb. Már rég ajánlottak fejő csöveket azon hiszben, hogy ezek alkalmazása előnyös leend, de a tapasztalat azt bizonyította, hogy ezek alkalmazása ártalmas, mert a tejet tökéletesen nem fejik ki, miért utófejés kézzel szükséges, a tölgy vigyázatlan alkalmazásuknál könnyen megsérül, továbbá hosszhasználatnál a tölgynek összehúzó izmait gyengíti, miattal néha a tej magától kifoly, mert az izmok elernyednek; — legjobb tehát kézzel fejni.

R. K.

— **Figyelemre méltó kerttelepe** van veterán pomologusunk Brassai (Kronstädter) Józsefnek, melytől, mint a legjobb forrásból értesültünk, meg akar válni. A telek külmonostorutca 116-ik szám alatt van, a becses és terjedelmes kert egész a felső szénutcaig nyulik fel. E kert ugy a régibb, mint az újabb kipróbált kitűnő gyümölcsfajokban, a legfinomabb bel- és külföldi szőlőkben, valamint más elsőrangú kerti növényekben a szó szoros értelmében bővelkedik és tulajdonossa mindeddig ritka odaadással és szakértelemmel ápolta, de most hajlott kora és roncsolt egészségi állapota kertészeti működésének határt szab. Midőn ezt a t. kertkedvelőknek és kertkeresőknek tudomásukra juttatjuk és figyelmökbe ajánljuk, egyszersmint azon öszinte óhajításunknak adunk kifejezést, valjon az itt felhalmozott értékes anyag méltó kezekbe jutna. —

Üzleti heti szemle.

(A „Pesther Lloyd“ nyomán.)

Gabona és gyapjúpiacz Budapest, 1880 jan. 24—jan. 31-éig.

Buza a üzlet nem nagyon jelentékeny, forgalom 55,000 metermázsa, ár 13.90 frt.

Rozs jó kereslet, forgalom 4000 metermázsa, ár 10.15 frt.

Árpa közepes üzlet, forgalom 4000 metermázsa, ár: takarmányárpa 7.75 frt, maláta árpa 8.55 frt.

Zab élénk üzlet, forgalom 3000 metermázsa, ár 7.65 frt.

Törökbuza emelkedőben, forgalom 6000 metermázsa, ár 7.85 frt.

Repcze gyenge üzlet, tényleges kötés nem fordult elő.

Gyapju közel 800 metermázsa kelt el külföldi megrendelésre u. m. békési fésűs gyapju 92—93 frt, károlyi gyapju 83—84, homoki gyapju 55—60 frt, közép posztó gyapju 92—93 frt, havasi kétnyiretű téli 78—81 frt, havasi kétnyiretű nyári 76—77 frt. (Árak per 56 kilogramm.) Gyárilag mosott gyapjuból mintegy 5500 kilo kelt el, 1.85—3.30 frt kilója belsőre.

Gabona-árak:

minimum és maximum: Budapest január 31. | Bécs január 31.

Buza	13.30—14.50 frt	12.50—14.60 frt
Rozs	10.00—10.20 frt	10.25—11.00 frt
Árpa, takarmány	7.50—7.75 frt	6.25—7.00 frt
Árpa, szeszfőzésre	8.15—8.65 frt	8.75—9.50 frt
Árpa, seres	8.85—10.75 frt	10.40—10.80 frt
Zab	7.45—7.85 frt	7.65—8.00 frt
Repcze	— — —	11.75—12.75 frt
Törökbuza	7.10—7.80 frt	7.60—8.75 frt

Budapesti marhavásár január hó 29-én. Összes felhajtás 1720 db nagy- és 774 drb apró marha. Ebből eladatott: 46 db. bika, 556 db. ökör, 620 db. vágó tehén, 180 db. fejős tehén, 76 drb. bival, 421 db borju, — drb bárány. — Árak: bika darabonként 70—150 frt, ökör páronként 220—390 frt, vágó tehén páronként 140—250 frt, fejős tehén darabonként 70—165 frt, bival páronként 115—230 frt, borju darabonként 12—26 frt, bárány páronként 4¼—5½ frt. Hús-árak 100 kilonként: ökörhús 50—53 frt, tehénhús 48—51 frt, borjuhús 50—70 frt, bivalhús 46—48 frt.

Bécsi marhavásár január hó 26-án. Összes felhajtás 2673 darab és pedig 1489 drb. magyar, 455 drb. lengyel és 739 drb. német fajta, mind hizó marha, melyből 2588 drb. ökör, 27 db. tehén, 42 db. bika és 16 db. bival. Árak 100 kilonként: magyar hizó 53—61 frt, lengyel 54—58 frt, német 54—61 frt, tehén 50—55 frt, bika 50—56 frt, bival 46—48 frt. Lábán darabonként 130—235 frtot fizettek.

Köbányai sertésvásár jan. 30-án. (Az első magyarsertésbizalmi részvénytársaság jelentése.) Mindjárt a hét elején az üzletben pillanatnyi szünet azért volt észlehető, mert egy nagyban hizlalo körülbelül 1700 drb. kész sertést áruba bocsájtott, miután azonban tudomásra jutott, hogy azok gyorsan elkeltek, a hangulat ismét javult és az árak szilárdan tartották magukat. A gróf Nakó-féle 1080 drb tartani való sertés 160 kgr. teljsulyban, klgm. 41 kr. adadtak el, — néhány hét előtt azokért alig lehetett 30 krt. elérni. Jól tartott sovány sertése általában keresettebbek.

Jegyzett árak: magyar nehéz és könnyü 53—55 kr, vidéki sertés 50—53 kr, szerb —, román 53 kr, tüskés —, klgm. 41 kr. szul szerint. Eleség árak: tengeri-ó 7.85 frt, uj 7.15, árpa 7.75 frt, a városi raktárban. Helyi állomány: január 23-áról maradt 44430 drb. Felhajtás: alvidékről hizott 4440 drb., sovány 4200 drb., Erdélyből 40 drb., Szerbiából 250 drb., Romániából 140 drb., Magyar északi vasutal „sovány“ 620 drb., összesen 54120 drb., — Elhajtás: Felvidékre

170 drb., Bécsbe (m. h. 823 drb.) 2780 drb., Csehországba 530 drb., Bodenbachon át 1110 drb., Ruttkán át 290 drb., Délnémethonba 350 drb., budapesti fogyasztás 2360 drb., kül-
telki fogyasztás 210 drb., összesen 7800 drb. Marad állomány 46320 drb., melyekből 24,000 drb. sovány. A részvény szál-
lásokban 7680 drb. van elhelyezve.

Drezdai vásár jan. 26. A vásáron 672 drb. vidéki és 322 drb. magyar sertés volt, az elsők 51—54 fill., az utób-
biai 52—54 filléren keltek el $\frac{1}{2}$ klgmként.

Berlini vásár jan. 26. Felhajtás 7178 drb., üzlet
kissé élénkebb. Meklenburgi 50—52 mrk., oroszok 42—44
mrk., eleven súly 20% tárával. A vásáron 2000 drb. kivitelre
véteget.

Disznózsir emelkedő árak tartanak, kész áru
hordóval együtt 58 $\frac{1}{2}$ —59 frt, február havi kötésben hordó
nélkül 56 $\frac{1}{2}$ —57 forint.

Szalonna emelkedő árral élénk üzlet, vidéki szalonna
49—49 $\frac{1}{2}$ frt, városi áru 53—54 frt, füstölt szalonna 59
—60 frt.

Bécsi sertésvásár január 27-én. Összes felhaj-
tás 4250 darab és pedig 1043 drb. nehéz, 1146 drb. közép-
nehéz és 1061 drb. süldő; melyből 1974 drb. magyar, 2061
drb. orosz-lengyel, 245 drb. szerb — drb. oláh fajta.
Árak 100 kilonként: nehéz 48—51 frt, középnehéz 45—
47 frt, süldő 30—38 frt, szalonna és zsir 56—60 frt.

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

Hirdetések.

Pénc-kölcsönök

a birodalom bármely részében telekkönyvezett földbirtokra 1000
frttól kezdve bármily magas összegig, 5 vagy 6% kamattal melletti
törlesztésre és 4000 frton felülieket még előnyösebb feltételek mel-
lett gyorsan eszközölk.

Bekebelezett terhek kifizetését szintén eszközölöm.

(2.) Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál (5—52.)

Hat. engedélyezett

„Ipar- és kereskedelmi ügynöki iroda“.

Kolozsvárt, Páris-utca 19-ik sz. sajtóház.

Értekezhetni posta útján, vagy személyesen naponta d. n. 1—4 óráig.

Piaczi árak.

A heti vásár			Egy hectoliter (=70 kupa)						100 kilo		1 köbméter	1 kilo
helye	napja		tiszta buza	elegy buza	rozsa	árpa	zab	törökbuza	széna	szalma	tűzifa	marhahús
Á r a k r a j o z á r o k b a n												
Beszterozo	jan. 27	800	600	600	—	260	400	180	60	380	36	
Brassó	jan. 23	850	560	550	430	260	475	258	142	256	44	
Csik-Szereda	jan. 21	850	—	525	450	300	525	200	80	160	34	
Décs	jan. 27	1120	820	600	—	280	540	260	120	260	36	
Déva	jan. 24	1050	850	775	—	287	625	300	180	220	40	
Erzsébetváros	jan. 31	800	650	550	—	320	450	350	150	300	40	
Fogarás	jan. 23	933	—	556	—	240	583	230	100	350	40	
K-Fehérvár	jan. 24	1120	1050	840	—	319	635	250	100	260	40	
Áy.-Sz.-Miklós	jan. 24	1000	800	550	525	275	500	170	30	—	30	
Kolozsvár	jan. 29	920	—	580	—	285	480	250	120	350	44	
H-Vásárhely	jan. 29	1050	800	785	675	246	725	300	100	450	40	
Nagy-Enyed	jan. 29	960	780	660	—	290	500	410	140	260	44	
N.-Szeben	jan. 30	880	730	550	440	300	480	200	110	350	42—46	
Begesvár	jan. 22	780	520	500	—	230	430	120	70	180	40	
S-Sz.-György	jan. 19	900	800	540	490	270	480	310	160	500	42	
Sz.-Régen	jan. 29	830	650	645	—	247	437	170	70	270	36	
Sz-Udvarhely	jan. 27	850	600	515	—	275	450	220	45	220	36	

Mellékletek

100 darabonként 1 forint 40
krjával számíttatnak.

A hirdetés szövegét

a t. megrendelők minden
külön díj nélkül tot-
szés szerint akarhányszor
változtathatják.

Az „Erdélyi gazda“ hirdetési díjszabályzata.

A kívánt tér megnevezése	széri hirdetésnél										
	fizetendő forint										
	1	3	6	12	18	24	30	36	42	52	
$\frac{1}{16}$ v. egész oldal	7	20	35	65	95	120	140	160	180	210	
$\frac{1}{16}$ v. fél „	4	10	18	33	48	60	70	80	90	105	
$\frac{1}{16}$ v. negyed „	3	6	9	17	24	30	35	40	45	53	
$\frac{1}{16}$ v. nyolczad oldal	2	3	5	9	12	15	18	20	23	27	
$\frac{1}{16}$ v. tizenhatod „	1	2	3	5	6	8	9	10	12	14	

Ezenkívül 30 kr. bélyegdíj annyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik.

Egyletünk t. tagjai
és

lapunk t. előfizetői

25% vagyis egy negyedrészt
engedményben reszesülnek,
ha hirdetésük beküldésekor
tagsági vagy előfizetői
minőségükre hivat-
koznak.